

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

AA3 විභාගය - 2018 ජනවාරි

**ප්‍රශ්න සහ යෝජිත උත්තර
විෂය අංක (AA35)**

**සංස්ථාපිත හා පුද්ගලික බඳුකරණය
(CPT)**

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
අංක 540, පූජ්‍ය මුරුත්තේට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.

දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි.

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශය

**AA3 විභාගය - 2018 ජනවාරි
(AA35) සංස්ථාපිත හා පුද්ගලික බදුකරණය**

යෝජිත උත්තර

A කොටස

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න හතර (04) කි.

(මුළු ලකුණු 20)

1 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

ආදායම් ප්‍රභවයන්

1. සේවා නියුක්ති ආදායම
2. වෙළෙඳාමකින්, ව්‍යාපාරයකින්, වෘත්තීයකින් හෝ රක්ෂාවකින් ලැබූ ලාභය
3. දේපළවලින් ආදායම
  - ශුද්ධ වාර්ෂික වටිනාකම
  - කුලී ආදායම
  - පදිංචිකරුගේ ආදායම
4. ලාභාංශ ආදායම
5. පොලී ආදායම
6. වට්ටම්, ප්‍රීතියම්, ආදායම්
7. රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලට ලාභදායක මුදල් පරිත්‍යාග සහ ප්‍රදානයන්
8. අනියම් සහ අනාවර්තන ස්වභාවයක (casual & recurring) ලාභ හැර වෙනත් කවර හෝ ප්‍රභවයකින් ලැබෙන ආදායම
9. ලොකරැයි හෝ ඔට්ටු ඇල්ලීමක් හෝ සුදු ක්‍රීඩාවක් දිනීමෙන් ලැබෙන ආදායම්

(ඉහත ඕනෑම කරුණු 05 ක්)

(ලකුණු 05)

2 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

තක්සේරුවට එරෙහිව වලංගු අභියාචනයක් කිරීම සඳහා සපුරාලිය යුතු කොන්දේසි

- අභියාචනාව ලිඛිත විය යුතුය.
- අභියාචනාව, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට ආමන්ත්‍රණය කර තිබිය යුතුය.
- තක්සේරු දැන්වීමේ දින සිට දින 30 ක් ඇතුළත ඉදිරිපත් කළ යුතු වීම.
- අභියාචනයට හේතුව නිවැරදිව නිශ්චිත ලෙස සඳහන් කළ යුතු වීම.
- සැපයූ වාර්තාව අනුව ගෙවිය යුතු බදු ගෙවිය යුතු අතර, ගෙවූ රිසිට්පත වියදමේ සාක්ෂියක් ලෙස ඇමිණිය යුතු වීම

(අයදුම්කරුවන් මේ ලැයිස්තුවෙන් අයිතම 03 ක් පමණක් සැපයීම අපේක්ෂා කෙරේ.)

(ලකුණු 05)

3 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

සීමාසහිත සුනිමල් ෆ්ලෝරා (පොදු) සමාගම
 2017.03.31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා
 ගෙවිය යුතු ආර්ථික සේවා ගාස්තුව ගණනය කිරීම

	රු.
මල් විකුණුම් - අපනයන	17,600,000
මල් විකුණුම් - දේශීය වෙළෙඳපොළට	72,400,000
කාර්යාල ගෘහභාණ්ඩ විකිණීමෙන් ලද මුදල (ගාස්තුවලට යටත් නොවේ)	-
ස්ථාවර තැන්පතුවකින් ලද පොලී ආදායම (ගාස්තුවලට යටත් නොවේ)	-
ගාස්තු ගෙවීමට යටත් පිරිවැටුම (රු. මිලියන 50 ඉක්මවයි)	90,000,000
ගෙවිය යුතු ආර්ථික සේවා ගාස්තුව – $90,000,000 * 0.5\%$	450,000

(ලකුණු 05)

4 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

රත්නරූ ක්‍රීඩා සමාජයේ

2016/17 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා

වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යන ලද බවට සැලකිය හැකිදැයි නිගමනය කිරීම

සඳහා ගණනය කිරීම්

	රු.	රු.
දළ ලැබීම්		2,535,000
සාමාජිකයන්ගෙන් ලැබීම්:		
සාමාජික ගාස්තු	2,165,000	
සාමාජිකයන්ට දුන් ණය සඳහා පොලිය	146,000	2,311,000

සාමාජිකයන්ගෙන් ලද ලැබීම් ප්‍රතිශතයක් ලෙස $= (2,311,000 / 2,535,000) \times 100$
 $= 91,16\%$

දළ ලැබීම්වලින් හතරෙන් තුනක් (3/4) ක් ම සාමාජිකයන්ගෙන් ලැබෙන ලැබීම් නිසා රත්නරූ ක්‍රීඩා සමාජය වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යන බවට සැලකිය නොහැකිය.

(ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය.

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න තුන (03) කි.

(මුළු ලකුණු 30)

5 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(a)

2017.03.31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා

එකතු කළ අගය මත බද්ද ගණනය කිරීම

නිමවුම් බදු:			
ශුන්‍ය අනුපාතික සෘජු අපනයන සැපයුම්	1,200,000	0%	-
SVAT සඳහා ලියාපදිංචි වූ දේශීය ගනුදෙනුකරුවන්ට විකුණුම්	758,400	15%	113,760
වෙනත් දේශීය ගනුදෙනුකරුවන්ට විකුණුම්	4,161,600	15%	624,240
	6,120,000		738,000
යෙදවුම් බදු:			
ආනයන		364,500	
දේශීය මිලදී ගැනුම්		245,500	
අය කළ හැකි යෙදවුම් බද්ද			610,000
* කිසිදු අවහිරයකින් තොරව අය කළ යෙදවුම් බද්ද			
[(ශුන්‍ය අනුපාත සැපයුම් + සරල එකතු කළ අගය මත බදු) x අය කළ හැකි යෙදවුම් බද්ද]		195,200	
අය කළ හැකි මුළු එකතුව			610,000
ඉතිරිය බදුමය සැපයුම්වලින් නිමවුම් බද්දෙන් 100%		414,800	
අය කළ හැකි මුළු එකතුව			610,000
ගෙවිය යුතු VAT			128,000
අඩු කළා: SVAT ණය වුවවර්			(113,760)
වාරික ගෙවීම			(10,000)
ගෙවිය යුතු ඉතිරිය			4,240

(ලකුණු 08)

(b) ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත දිනය - 2017 අප්‍රේල් 30 වන දා හෝ ඊට පෙර

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 10)

6 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(a) බිස්නස් සොලුෂන්ස් හවුල් ව්‍යාපාරයේ
2016/17 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා
බෙදිය හැකි ලාභය ගණනය කිරීම

රු.

	+	-
ගිණුම්වලට අනුව ශුද්ධ ලාභය	13,892,520	
කුලී ආදායම		120,000
පොලී ආදායම		5,520
හවුල්කරුවන්ගේ වැටුප් (250,000 +250,000) - ඉඩ නොදේ	500,000	
ගොඩනැගිල්ල කුලියට දුන් කොටස මත වරිපනම් - ඉඩ නොදේ	15,000	
ගිණුම්කරණ ක්ෂය - ඉඩ නොදේ	48,000	
වත්කම් සඳහා ක්ෂය දීමනාව - ඉඩ දේ පරිගණක - 400,000* 25%		100,000
අනෙකුත් වියදම් - බදු අරමුණු සඳහා ඉඩ දේ	0	
	14,455,520	225,520
බෙදිය හැකි ලාභය	<u>14,230,000</u>	

(b) හවුල් ව්‍යාපාරය විසින් ගෙවිය යුතු ආදායම් බද්ද ගණනය කිරීම

රු.

(ලකුණු 05)

බෙදිය හැකි ලාභය	14,230,000
අනෙකුත් ප්‍රභවයන්ගෙන් ආදායම්	
➤ කුලී ආදායම	
දළ කුලිය	120,000
අඩු කළා - වරිපනම්	<u>(15,000)</u>
	105,000
25% අලුත්වැඩියා දීමනා	<u>(26,250)</u>
ශුද්ධ කුලිය	<u>78,750</u>
➤ ශුද්ධ පොලී ආදායම රු. 5,520	
රඳවා ගැනීමේ බදු අඩු කර අවසාන බදු ගෙවිය යුතු ආදායම	
	14,308,750
හවුල් ව්‍යාපාර බදු නිදහස් දීමනාව	<u>(1,000,000)</u>
බදු අය කළ හැකි ආදායම	<u>13,308,750</u>
හවුල් ව්‍යාපාරයේ බදු බැඳියාව	13,308,750/- * 8%
	<u>1,064,700</u>

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 10)

7 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(A) රඳවා ගැනීමේ බදු (WHT) අඩු කරන ප්‍රභවයන්

අධ්‍යක්ෂ ආස්තුවෙන්

රැස්වීම්වලට සහභාගිවීමෙන් ලැබීම්	369,600	
රඳවා ගැනීමේ බදු අඩු කිරීම	- 369,600 / 84 * 16	= රු. 70,400

පොලී ආදායමෙන්

ලැබූ පොලී ආදායම	92,000	
රඳවා ගැනීමේ බදු අඩු කළ යුතු ප්‍රමාණය 2.5%		
92,000 x 2.5%		= 2,300
හෝ		
(92,000 / 97.5%) x 2.5%		= 2,359

ලොකරැසියෙන්

මුදල් ත්‍යාගය ලැබීම්	- 720,000/-	
රඳවා ගැනීමේ බදු අඩු කිරීම	- 720,000 / 90 * 10	= රු. 80,000

(ලකුණු 06)

(B)

'දරුවෙකු' ලෙස සැලකීමට නම් පහත කොන්දේසි සපුරා තිබිය යුතුය.

- වයස අවුරුදු 18 ට අඩු වීම
- අවිවාහක වීම
- නිත්‍යානුකූල දරුවෙකු වීම (නිත්‍යානුකූල නොවන දරුවෙකු නොවිය යුතු වීම)
- දරුවන් පිළිබඳ ආඥාපනත හැර වෙනත් නීතියක් යටතේ දරුවෙකු ලෙස අයත් නොවිය යුතු වීම

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය.

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න දෙක (02) කි.

(මුළු ලකුණු 50)

8 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

සීමාසහිත ඇන් (පොද්ගලික) සමාගම
 2016/17 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා
 ආදායම් බදු බැඳියාව ගණනය කිරීම

රු.

	+	-
බදු පෙර ලාභය	12,198,000	
අඩු කළා: අනෙකුත් ප්‍රභවයන්ගෙන් ලද ආදායම්		
පොලී ආදායම	(1,700,000)	
ස්ථාවර වත්කම් ඉවත් කිරීමේ ලාභ	(210,000)	
බොල්ණය අය කර ගැනීම් - ගැලපීමක් නොමැත	-	
	10,288,000	
කුලී අත්තිකාරම	525,000	
ගිණුම්කරණ ක්ෂය	4,105,000	
දඩ - ඉඩ නොදේ	150,000	
පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම	876,000	
පාරිතෝෂික ගෙවීම		645,000
ගුවන් විකට්පත්වල පිරිවැය - ව්‍යාපාරික ලාභයෙන් 2% ට සීමා වේ. (16,900,000 x 2%) = 338,000		
ඉඩ නොදෙන පිරිවැය (354,000 - 338,000)	16,000	
ප්‍රචාරණය - බඳවා ගැනීම් - ඉඩ දේ.	-	
ඉතිරි ප්‍රචාරණ පිරිවැය 1/4 ඉඩ නොදේ (343,000 - 63,000)	70,000	
පරිත්‍යාග - ලොරි රථය	3,000,000	
කල්බදු පොලිය	325,000	
අයකරගත හැකි (හිමිකම් කියන) කල්බදු කුලිය:		
කල්බදු කුලිය - කල්බදු වටිනාකමින් 1/5 (160,000 x 60) / 5 = 1,920,000		
ගෙවූ මුදල - 160,000 x 9 = 1,440,000		
වටිනාකම් දෙකෙන් අඩු වටිනාකම		1,440,000
ප්‍රාග්ධන දීමනා:		
වායු සමීකරණය (150,000 / 33 1/3)		50,000
භාවිතයට ගත යුතුව ඇති ගෘහ භාණ්ඩ - ඉඩ නොදේ	-	
ගොඩනැගිල්ලේ ඇතුළත පිරිවැය - ඉඩ නොදේ	-	

ඉවත් කිරීම මත බදුමය ලාභය:		
විකුණුම්	= 1,500,000	
TWD 2,000,000 - (2,000,000 x 20% x 2)	= 1,200,000	
බදුමය ලාභය	= <u>300,000</u>	300,000
	19,655,000	2,135,000
ගලපන ලද ව්‍යාපාරික ලාභය		17,520,000
ණයකර මත පොලිය		Exempt
මුළු ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම		17,520,000
සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම්:		
පරිත්‍යාග		(3,000,000)
බදුමය ආදායම		14,520,000
බදු බැඳියාව @ 12%		1,742,400
අඩු කළා : බදු බැරකම		
ස්ව-තක්සේරු ගෙවීමේ බදු		(400,000)
ගෙවිය යුතු බදු		1,342,400

12% ප්‍රතිශතය යටත් වීමේ හේතු

- ඕනෑම භාණ්ඩයක් හෝ සේවා ප්‍රතිපාදනයක් නිෂ්පාදනය කිරීමේ කටයුත්තේ නිරත වී සිටීම
- පිරිවැටුම රුපියල් මිලියන 750 නොඉක්මවිය යුතු වීම
- මෙය තනි සමාගමකි (සමූහයක කොටසක් නොවේ)

(ලකුණු 25)

9 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

සුදේශ්
2016/17 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා
 ආදායම් බදු ගණනය කිරීම

රු.

සේවා නියුක්ති ආදායම				
වැටුප	250,000 x 12			3,000,000
ප්‍රවාහන දීමනාව	60,000 x 12		720,000	
නිදහස් කිරීම්	50,000 x 12		(600,000)	
වගකිවයුතු වටිනාකම				120,000
වෛද්‍ය රක්ෂණය				60,000
නිවාස ප්‍රතිලාභ				
වරපනම් තක්සේරුව	100,000			
වරපනම්	25,000			
කුලී වටිනාකම	125,000			
සේවයෝජක ගෙවූ කුලිය (20,000 x 12)	240,000			
වටිනාකම් 2න් වැඩි වටිනාකම			240,000	
දළ පරිශ්‍රමිකය රු. මිලියන 1.8 ට වඩා වැඩි වේ.				
බදුමය වටිනාකම සීමිත වේ.				180,000
සේවා නියුක්තියේ ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම				3,360,000
කුලී ආදායම				
දළ කුලිය	50,000 x 12		600,000	
වරපනම්			(60,000)	
			540,000	
25% අලුත්වැඩියා දීමනාව			(135,000)	
ශුද්ධ කුලිය			405,000	
වරපනම් තක්සේරුව			200,000	
අලුත්වැඩියා සඳහා 25% දීමනාව			(50,000)	
ශුද්ධ වාර්ෂික වටිනාකම			150,000	
ශුද්ධ කුලිය > ශුද්ධ වාර්ෂික වටිනාකම, ශුද්ධ කුලිය බද්දට යටත් වේ.				405,000
* ලාභාංශ ආදායම				
ලැයිස්තුගත සමාගමෙන් ලැබුණු		තක්සේරු ආදායමේ කොටසක් නොවේ		
* පොලී ආදායම				
ස්ථාවර තැන්පතු මත පොලී		තක්සේරු ආදායමේ කොටසක් නොවේ		
මුළු ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම				3,765,000

32 වගන්තිය යටතේ අඩු කිරීම්					
ණය පොලිය					(241,000)
තක්සේරු ආදායම					3,524,000
සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම්වල දීමනාව					
අනුමත පුනරායතනයකට දුන් පරිත්‍යාග			80,000		
වෛද්‍ය රක්ෂණ වාරිකය			60,000		
තක්සේරු ආදායමෙන් 1/3 හෝ රු. 75,000/-				75,000	
ප්‍රාග්ධන නැවත ගෙවීම්				200,000	
				275,000	
සේවා නියුක්තියේ ආදායමට සීමා වේ (405,000 - 241,000)				164,000	(164,000)
සේවා නියුක්ති ආදායම මත දීමනාව					(250,000)
බදු නිදහස් දීමනාව					(500,000)
බදු අය කළ හැකි ආදායම					2,610,000
පළමු රු. 500,000		4%		20,000	
ඊළඟ රු. 500,000		8%		40,000	
ඊළඟ රු. 500,000		12%		60,000	
ඉතිරිය මත		16%		177,600	
(16% උපරිමයට යටත්ව සේවා නියුක්ති ආදායම බද්දට යටත් වේ.)					297,600
උපයන විට ගෙවීම (PAYE)					(197,600)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද					100,000

(ලකුණු 25)

C කොටසෙහි අවසානය.

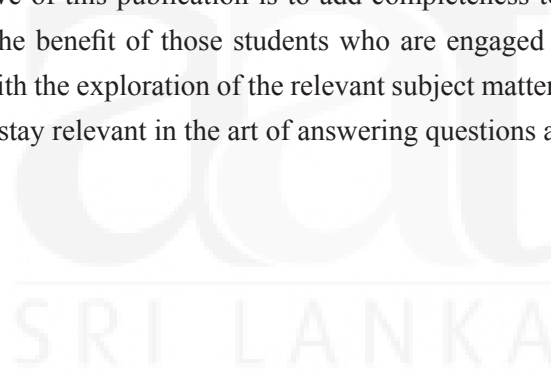

Notice :

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”.

The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designed especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2017 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)

All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)